

Raport trenerski

TUTORING INDYWIDUALNY

Założenia do programu

Założeniem tutoringu w modelu HMW było motywowanie uczestników do działania i pomoc w formułowaniu planu rozwojowego. Tutor miał być też dorosłym towarzyszącym uczestnikom we wszystkich działaniach grupowych, łącznie z wyzwaniem, co w założeniu miało wzmacniać bazowe poczucie bezpieczeństwa, sprzyjające podejmowaniu nowych aktywności i przełamywaniu barier wewnętrznych.

Spotkania indywidualne miały być poprzedzone sesją coachingową, która koncentrowała się na formułowaniu celów rozwojowych, by do tych celów uczestnik mógł konstruować adekwatny plan działania. W ramach tutoringu przewidziano również przestrzeń na omawianie bieżących potrzeb uczestnika w projekcie oraz dodatkowych celów nie związanych bezpośrednio z budowaniem kariery, ale sprzyjających ogólnemu rozwojowi uczestników w okresie dorastania. Przewidziano 4 sesje po 45 min dla każdej osoby.

Przebieg wdrożenia

Tutorka zgodnie z założeniem towarzyszyła uczestnikom we wszystkich zajęciach grupowych. Ze względu na specyfikę rekrutacji, w dużej mierze realizowanej wśród młodzieży z Fundacji Praesterno oraz w kilku krakowskich szkołach, tutorka była też osobą „pierwszego kontaktu” w zetknięciu z projektem, co sprzyjało przejrzystości organizacyjnej i poczucia bezpieczeństwa dla uczestników. Co uczestnic podkreślali jako sprzyjające uzyskaniu celów na etapie podsumowania projektu. Treści i obserwacje ze spotkań grupowych stały się również dobrym odnośnikiem do rozmów indywidualnych z uczestnikami, szczególnie dzięki przykładom zasobów ujawniających się w pracy grupowej (np. jeden z uczestników dostrzegł u siebie umiejętności leaderskie, inna uczestniczka uświadomiła sobie swój wpływ na grupę i zaczęła korygować zachowania negatywne. Sesje tutoringowe w tych przypadkach były poświęcone „eksplorowaniu” tych zasobów i pomocy w rozszerzaniu ich na inne obszary oraz wzmacnianiu wprowadzaniu pozytywnych zmian).

Sesje indywidualne pokryły się z założonymi treściami. Omawiane były: sprawy organizacyjne, obawy i pojawiających się w odniesieniu do projektu trudności (głównie lęki społeczne i obawach przed wyzwaniem i nowymi sytuacjami), sposoby radzenia sobie z brakiem motywacji do działania, ze stresem i bieżące sprawy wpływające na możliwości działania (konflikty z rówieśnikami czy rodzicami). Z niektórymi uczestnikami, spotkania odnosiły się bardziej do sfery zawodowej i miały charakter poradnictwa (np. Zadania domowe dotyczące przygotowania cv lub poszukiwania informacji poszerzających możliwości wyboru studiów, następnie omówienie zadania), co było efektem zgłaszanego zapotrzebowania.

Nie zawsze też udało się spotkać już po pierwszej sesji coachingowej. Nie wydaje się jednak by w znaczący sposób wpływało to na możliwość efektywnej pracy z uczestnikami, z którymi na pierwszej sesji realizowany był cel dotyczący budowania relacji, określania celów w projekcie i mocnych stron uczestnika oraz omawiane były bieżące sprawy, zgodnie z zapotrzebowaniem.

Z częścią osób odbyły się 3, a nie zakładane 4 spotkania. Prawie wszystkie trwały natomiast dłużej (60 lub 90 min). Co było odpowiedzią na ograniczone możliwości uczestników, by przychodzić częściej na spotkania przy jednoczesnej wielości tematów do rozmowy i potrzeb.

Część spotkań odbyło się bezpośrednio przed zajęciami grupy, również w soboty. Większość było rozłożonych w dostosowane do uczestników dni tygodnia. Odbywały się z różną od zaplanowanej częstotliwością, od cotygodniowych, do odbywanych raz w miesiącu. Co było wynikiem ograniczonych możliwości organizacyjnych i czasowych w projekcie.

Zastosowane narzędzia i formy

Bazowa dla uzyskania efektu była dobra relacja z tutorem i odpowiedzi na zgłoszone przez uczestników potrzeby. Kluczowe zatem były umiejętności tutora, dotyczące budowania atmosfery zaufania, szacunku i uważnego słuchania podopiecznych. W większości spotkań zostały użyte pytania otwarte zawarte w podsumowaniach przykładowych ćwiczeń w modelu HMW, niekoniecznie same ćwiczenia, gdyż rozmowa np. o celach lub przeszkodach i korzyściach z wprowadzanej zmiany była formą bardziej budującą kontakt i dająca szansę na autentyczną relację, niż praca indywidualna na sesji.

Wskaźniki

Uczestnicy podkreślali wartość relacji nawiązanej z tutorką, możliwość omówienia z nią dowolnego tematu zgodnie z potrzebami. Sprzyjająca było również obecność tutorki na wszystkich zajęciach i możliwość bezpośredniego kontaktu. Uczestnicy wiedzieli do kogo zwrócić się z zapytaniami organizacyjnymi, bieżącymi trudnościami, ale też z propozycjami zmian, które chcieli wprowadzić (np. kolejność zajęć, długości przerw, godziny zajęć w sobotę, nawet rodzajem cateringu), do czego byli zachęceni jako do form zwiększających ich proaktywność i inicjatywność.

W pełni został zrealizowany cel dotyczący budowania atmosfery bezpieczeństwa przez udział tutora w zajęciach i towarzyszenie w sytuacjach trudnych oraz zachęcanie do podejmowania wyzwań mimo obaw (np. wyjście na zajęcia na hamakach czy główne wyzwanie związane z przejściem ciemnego tunelu).

Zajęcia indywidualne miały bardzo różnorodną tematykę. Dla niektórych były okazją do bardziej zindywidualizowanej pracy nad zmianą zapoczątkowaną na spotkaniach grupowych (np. radzenie sobie ze stresem, zwiększenie motywacji do działania, porządkowanie swoich planów życiowych), dla innych możliwością do pracy nad dodatkowymi celami, często wspomagającymi cele strategiczne dla osoby na tym etapie rozwoju (np. organizacja czasu, poprawa nastroju, zwiększenie otwartości do innych).

Stąd można uznać, że odpowiedziały na zapotrzebowanie uczestników.

Wnioski

Udział tutora jest ważnym elementem HMW, z jednej strony jako osoby budującej poczucie bezpieczeństwa, z drugiej pomagającym w poszerzaniu możliwości realizacji celów zainicjowanych w ramach innych modułów zajęć. Tutoring daje też przestrzeń do zajmowania się celami wspomagającymi, cele podstawowe oraz do uzyskiwania wsparcia na każdym etapie procesu działającego w ramach coachingu indywidualnego. Tworzenie planu działania, pomoc w wydobywaniu zasobów, zachęcanie do działania, a czasami tylko(aż) autentyczne zainteresowanie życzliwego dorosłego tym co uczestnik ma do powiedzenia i dobre słowo o jego chęciach i pomysłach, ma duży walor wzmacniający umiejętności kierowania sobą, postawę proaktywną i otwartości na podejmowanie aktywności pomimo trudności.

Rekomendacje

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Ważne, szczególnie na początku spotkań jest utrzymanie roli osoby spajającej i integrującej uczestników z projektem. Kluczowe jest by tutor był osobą otwartą na propozycje ze strony uczestników i kierującą się szacunkiem, raczej podążającą za uczestnikiem i jego celami, niż narzucająca swoją wizję rozwoju osoby.

Spotkanie z tutorem po odbyciu przez uczestnika spotkania z coachem, wydaje się nie mieć większego wpływu na efektywność wsparcia.

Warto utrzymać możliwość dopasowania ilości sesji do potrzeb poszczególnych osób, dla niektórych bardzo korzystne będą regularne spotkania co 2 tygodnie, może nawet 8 razy w projekcie, dla innych 2-3 sesje będą wystarczające. Rekomendowane jest rozłożenie zajęć i spotkań w ramach HMW w czasie, optymalne wydaje się 6 miesięcy. Co da większą szansę na udział uczestników w potrzebnych formach wsparcia, bez większych trudności organizacyjnych lub czasowych.

Opracowała: Magdalena Moskal